

Уважаеми читателю,

Ако четеш този материал, значи си българин и се интересуваш от работа и заплащане в чужбина, по-конкретно в Белгия.

В това ръководство ще намериш полезна информация за условията на работа и заплащането на работниците, наети за сезонна работа в сектора на земеделието и градинарството в Белгия.

Благодарение на сътрудничеството между белгийския и българския земеделски синдикати тази информация е преведена и на български език, за да могат и българските сезонни работници, които работят в белгийското земеделие да познават правата си и да имат достойно място.



CSC Alimentation et Services е един от професионалните центрове на най-големият синдикат в Белгия - **Confédération des Syndicats Chrétiens (CSC)**.

Клоновете на CSC могат да ви предоставят широк спектър от услуги: информация и административна помощ относно безработицата и изплащането на обезщетения, а също и безплатна правна помощ.

Не се колебайте да се свържете с местните представителства! (Виж адресите на всички тях, изписани на края на тази брошура)

1. CSC и сезонната работа

1. CSC Alimentation et Services – кратко въведение

1.1 Кои сме ние?

CSC Alimentation et Services е един от професионалните центрове на Confédération des Syndicats Chrétiens (CSC), най-големия синдикат в Белгия. Ние защитаваме интересите на работниците в много промишлени сектори, в няколко сектора на услугите, в зелените сектори и в нетърговския сектор.

CSC Alimentation et Services е активен в много сектори, съставени от множество малки предприятия: хотелиерство и кетъринг, селско стопанство, градинарство, пекарни ...

Ние не се ограничаваме само до работници в големи компании. Разбира се, нашите активисти и диалогът в големите компании са важни, но също така ние искаме да сме синдикатът на многобройните ни членове, които работят в малки компании.

1.2 CSC Ви помага с административните формалности

Като член на CSC Alimentation et Services, Вие имате достъп **до широк спектър от услуги.**

Трябва само да се свържете с:

- ✓ **активистите на CSC във вашата компания;**
- ✓ **един от местните клонове на CSC Alimentation et Services; (Ще намерите адресите на гърба на тази брошура)**
- ✓ **един от 150-те центъра на CSC, близо до вас;**
- ✓ **телефонните центрове на CSC за всички ваши въпроси.**

Загубили ли сте работата си или сте временно безработен?

- ✓ CSC Ви информира за разпоредбите относно безработицата. Регистрираме Ви като търсещ работа, подготвяме вашето досие и Ви информираме за закона. Разбира се, ние гарантираме, че получавате правилните обезщетения за безработица. Ако имате проблеми с Office national de l'Emploi, ние Ви защитаваме.

Можете да се свържете с нас, ако имате въпроси относно **семејни надбавки, ваканционни бонуси, трудови злополуки, професионални заболявания или данъци**. Допълнителни бонуси се отпускат на работниците в цял кръг от сектори. Тези обезщетения не се изплащат от работодателя, **а от синдикатите чрез секторен фонд**. CSC гарантира бързо и правилно изплащане на тези надбавки.

Сами не можете да направите нищо, но благодарение на компетентните служби на КСС, ще видите нещата ясно.

1.3 Проблеми в работата?

Не си сам. Един от всеки десет членове използва услугите ни най-малко веднъж годишно. С намесата на CSC в много случаите възстановяват значителни суми в заплатите или запазват работатаси.

Чувствайте се свободни да се свържете с нас за съвети или предложения. Ако желаете, ще се свържем с работодателя Ви, за да постигнем справедливо решение. И ако това не стане, ние ще заведем случая в съда. В този случай можете да разчитате на безплатна помощ от нашия правен отдел. Това ви дава възможност да защитите правата си и да избегнете таксите за адвокат.

1.4 Защита на интереси

Като синдикат, ние защитаваме правата на работниците. Справедливи данъци, стабилна социална сигурност, достатъчно работа и по-високи заплати. Това е целта на CSC. Независимо от това къде работите, CSC защитава вашите интереси пред работодателите и правителството, но и на ниво сектор и компании.

1.1 Информация

Като работник имам поредица от въпроси:

- ✓ Колко трябва да печеля?
- ✓ Кога мога да взема отпуска?
- ✓ Имам ли право на ранно пенсиониране?
- ✓ Искам да намаля работното си време, имам ли право на кредити от време?

CSC и CSC Alimentation et Services публикуват много брошури по всички тези теми. Те гарантират, че сте информирани за вашите права, защото сте по-силни, когато сте информирани!

Принадлежите ли към нарастващата група работници, които използват интернет?

Посетете нашия уебсайт www.csc-alimentation-services.be – сайт, който ще ви разкаже всичко, което трябва да знаете за дейностите и кампаниите на CSC и CSC Food and Services.

2 Какво е сезонна или случайна/ временна работа?

Сезонната или случайна работа е вид гъвкава заетост, т.е. наемане на допълнителни работници в пикови кампанийни периоди. Тези периоди се срещат не само в селското стопанство и градинарството, но и в сектора на хотелиерството и ресторантьорството.

В земеделието и градинарството обаче има няколко специфични правила. Изключват се техническите селскостопански и градинарски дейности, както и озеленяването и поддръжката на паркове и градини.

3 Кой може да работи като временен работник?

Комбинирането на сезонната работа с редовна работа в друг сектор е разрешено. Все пак някой, нает като обикновен работник в селското стопанство или градинарството, не може едновременно да работи като сезонен работник в същия сектор. Земеделието и градинарството попадат в един и същи сектор.

Ако сте работили като редовен работник в земеделието или градинарството, **трябва да изчакате 180 календарни дни**, преди да имате право да работите като сезонен работник в сектора. 180-дневния период започва в деня след последния работен ден като редовен работник.

Сезонната работа в земеделието и градинарството е разрешена **чрез посредническа агенция**, упълномощена в Белгия. Това има последствия за броя на дните, които е разрешено да работите като временен работник. По отношение на **бонусите в края на годината и бонусите на синдикатите**, се прилагат **правилата за временна работа**. Той няма право на бонус за лоялност.

Студентите имат право не само да работят като студенти в земеделието и градинарството, но и като сезонен работник.

Търсещите работа и бенефициентите на системата за безработица с фирмени допълнения (предварително пенсионирани), разбира се, могат да работят като сезонни работници. Всяко занятие трябва да бъде отбелязано на хартия или в електронна контролна карта. Търсещият работа трябва винаги да може да представи своята хартиена карта на компетентен контролиращ орган. Той няма да получи обезщетения за безработица за отработените дни.

Ако безработицата бъде прекъсната за 4 седмици или повече, не трябва да се издава формулярС4. Заявлението за разрешение може да бъде направено с копие на картата за бране.

4 Картата за бране

Когато работникът отива при потенциален работодател, работодателят винаги трябва да попита сезонния работник, дали вече притежава **формуляр за сезонен работник за съответната година.**

В противен случай съответният работодател се превръща в "първи работодател" за годината. Задачата на първия работодател от новата гражданска година е да закупи **формуляра за сезонен работник от гаранционния фонд**, да го попълни и да го предостави безплатно на работника. Формулярът за сезонен работник е валиден за една гражданска година. Сезонният работник може да има само един формуляр на гражданска година.

Формулярът за сезонен работник замества договора за работа. Всеки посочен ден представлява дневен договор. Поради това не е необходимо да се сключва писмен договор за работа.

Формулярът на сезонния работник става собственост на сезонния работник и той трябва да носи картата всеки път, когато извършва сезонна работа. Работникът записва всеки ден на картата. Работодателят трябва да подписва картата поне веднъж седмично, за да потвърди записаното от работника.

5 Брой разрешени дни при случайна работа

Както в селското стопанство, така и в градинарството, през годината могат да се използват и временни работници.

Въпреки това броят на дните варира в зависимост от сектора, подсектора или дори отглеждането:

(под)-сектор	Брой дни
Селско стопанство	30
Градинарство (общо)	65
Градинарство (цикория)	65 +35
Градинарство (гъби)	65 +35

6 Минималната ставка на час

Заплатите варират в зависимост от (под) сектора. Освен това, работодателят трябва да спазва и други правни задължения, като например разходите за пътуване и работно облекло. Те са същите задължения на работодателя, каквито са и при редовните работници.

(под)сектор	От 18-годишна възраст 100%	От 17-годишна възраст 85%	15-16 годишна възраст 70%
Селско стопанство	€ 9,08	€ 9,08	€ 9,08
Цветя и декоративни растения	€ 9,72	€ 9,05	€ 7,46
Разсадник - растения	€ 10,88	€ 10,21	€ 8,41
Разсадник – горски дървета	€ 10,80	€ 10,12	€ 8,34
Отглеждане на плодове	€ 8,89	€ 8,71	€ 7,18
Фирма за сортиране на	€ 8,89	€ 8,66	€ 7,13

плодове			
Отглеждане на зеленчуци	€ 8,89	€ 8,42	€ 6,94
Отглеждане на гъби	€ 9,59	€ 8,15	€ 6,71

7 А социалното осигуряване?

Социалните вноски, които работодателят трябва да плати, не се изчисляват на базата на действителните основни заплати, а на ниските фиксирани възнаграждения. Временният/случайният работник не плаща социално-осигурителните вноски върху заплатите си. Последствието от това е, че всички социалното осигуряване **не събират достатъчно вноски.**

Случайната работа **НЕ дава право на годишни отпуски или на бонуси за отпуск.**

Дните на случайна/временна работа могат да бъдат взети под внимание, за да се получи **правото на семейни надбавки, обезщетения за безработица и пенсии.**

В случай на заболяване, работникът често няма право на гарантиран доход поради използването на ежедневни договори. За да имате право на заместител на доходите чрез здравно осигуряване, трябва да сте в състояние да докажете, че сте работили достатъчно и сте се осигурявали през определен референтен период. Това често създава проблеми на работниците извън Европейското икономическо пространство (ЕИП). Работодателят може да получи допълнителна застраховка с LCM (**Landsbondvan Christelijke Mutualiteiten**) за сезонни работници във Фландрия. Тази застраховка възстановява всички здравни разходи, регулирани в правната застраховка. Тази застраховка се отнася само до здравни грижи за временния работник, а не за семейството му. Разходите за операции, в перо хоспитализация са ограничени до € 6000.00 за работник на гражданска година.

8 А данъците?

Приспадането на авансов данък върху заплатите зависи от работодателя.

Работодателите, които използват системата за определяне на данъци, не трябва да приспадат данък, удържан при източника от заплатите на техните сезонни работници. Те също няма да издават данъчен формуляр в края на годината. Работникът няма да плаща данъци върху заплатите. Работодателите, които не прилагат определена данъчна система, приспадат **11,11 % от данъка** при източника от облагаемата заплата. Техните сезонни работници **ще получат данъчен формуляр** и ще подадат **данъчна декларация**.

9 А официалните празници?

Прилагат се общите правила.

Дейност по време на един от 10-те официални празници:

По принцип е забранено да се работи на официалния празник, освен в случаите, когато работата в неделя също е разрешена. В областта на земеделието и градинарството **можете да работите в неделя в случай на неотложна селскостопанска и градинарска дейност, като събиране на реколтата. Това е работа, която не може да бъде отложена.**

За работа на официалния празник действителното работно време за този ден трябва да се изплаща при нормална ставка и без добавка. По принцип работодателят трябва да **даде почивка като компенсация**. Тъй като сезонните работници работят с ежедневни договори, това компенсиране не е възможно. **Ето защо те получават официално празнично плащане.**

Право на официални празници след наемане на работа:

Условия на труд	Право
<15 дни работа без почивка	-
>15 и <30 дни работа без почивка	1 официален празник в 14 календарни дни след края на трудовия стаж
>30 дни работа	Всички официални празници в рамките на 30 календарни дни след края на трудовия стаж

Правото на плащане за официални празници се отменя, ако работникът е работил междувременно с друг работодател.

10 Кога имате право на бонус в края на годината?

Видът и размерът на бонусите в края на годината варират в зависимост от това дали се работи в земеделието или в градинарството. И в двата случая референтният период обхваща гражданска година, от 1 януари до 31 декември. **Плащането на бонуса се прави през следващата година през юли от Гаранционния фонд и Социалния фонд.** Сезонните дни, в които се е работило като временен работник, не се вземат предвид.

Сектор	Условия на труд	Бонус в края на годината
Градинарство	50 работни дни	€ 190.00 преди данъчно облагане
Земеделие	25 работни дни	€ 63,65 преди данъчно облагане

Гаранционният фонд автоматично изпраща изчисляването на бонуса на бенефициентите с купон за отговор. Писмата се изпращат директно на бенефициентите в тяхната страна на произход. Ето защо е много важно фондът да има вашите правилни лични данни. **Това е възможно само ако работникът е регистрирал правилния си адрес в своята страна на произход в общината, в която е регистриран в Белгия!** Бенефициентът трябва да посочи номера на банковата си сметка в отговора на купона и да го върне в гаранционния фонд. Плащането ще бъде извършено след получаване.

11 Кой има право на синдикален бонус?

Що се отнася до бонуса в края на годината, размерът на бонуса варира в зависимост от това дали става дума за селскостопанска или градинарска работа.

Сектор	Условия на труд	Синдикален бонус
Градинарство	50 работни дни	€ 23.00 след данъчно облагане
Селско стопанство	25 работни дни	€ 25.00 след данъчно облагане

Гаранционният фонд изчислява бонуса за съюзи за всички сезонни работници с минималния брой дни на сезонна работа. Изчислението се изпраща в два екземпляра на адреса на бенефициента. Както при бонусите в края на годината, важно е фондът да има правилния адрес. Работникът трябва да изпрати формуляра за заявление (в два екземпляра) на CSC. **Плащането се извършва от CSC в банковата сметка, посочена във формуляра за кандидатстване.**

12 Кой има право на бонус за лоялност?

Условието за **бонус за лоялност** варира в зависимост от това дали става въпрос за земеделие или градинарство. Основната сума е същата. И в двата случая референтният период обхваща гражданска година, от 1 януари до 31 декември. Плащането на бонуса се **извършва през следващата година през юли от гаранционния фонд и социалния фонд**. Сезонните дни, които са работили като временни работници, не се вземат предвид.

Сектор	Условия на труд	Бонус за лоялност
Градинарство	30 работни дни	€ 0.50 преди данъчно облагане/работен ден
Земеделие	15 работни дни	€ 0.50 преди данъчно облагане/работен ден

Гаранционният фонд автоматично изпраща изчисляването на бонуса на бенефициентите с купон за отговор. Писмата се изпращат директно на

бенефициентите в тяхната страна на произход. Както при бонусите в края на годината, важно е фондът да има правилния адрес. Бенефициентът трябва да посочи номера на банковата си сметка в отговора на купона и да го върне в гаранционния фонд. Плащането ще бъде извършено след получаване.

13 Определената бонусна покупателна способност в сила от 2016

Видът и размерът на определения бонус варират в зависимост от това дали е работа в селското стопанство или градинарството. И в двата случая референтният период обхваща гражданска година, от 1 януари до 31 декември.

Сектор	Условия на труд	Бонусна покупателна способност
Градинарство	50 работни дни	€ 10.00 преди данъчно облагане
Селско стопанство	25 работни дни	€ 5.00 преди данъчно облагане

Плащането се извършва от работодателя едновременно със заплатите в месеца, през който са достигнати 50 или 25 дни сезонна работа. Временните агенции трябва също да изплатят бонуса веднага щом са изпълнени условията на труд.